

som en Betaling engang for alle. Jeg antager nemlig, at disse Autoriteter, som bekendte med de locale Forhold, vist bedst kunne bedømme baade hvorvidt der var Sandsynlighed for, at Gangstierne skulde være vedblivende, og om det saaledes vilde betale sig at erhverve Jorden engang for alle, og tillige bedst kunne skønne, hvilken Betalingsmaade der for Kommunen kunde være den gunstigste. Jeg vil i den Henseende blot henvise til et enkelt Exempel; naar vi nemlig see hen til visse af Jyllands Egne, hvor der ofte maa omlægges nye Gangstier, fordi de Jorder, som forhen ikke have været bebyggede, opdrives, ja endog saa Veie blive nødvendige paa saadanne Steder, hvor de hidtil ikke have været, navnlig Hedeskræninger og hidtil udrykede Strøg, da vilde det aabenbart i høj Grad være til Kommunens Fordeel, at den strax, naar der blev bygget Huse ud ad Heden til, kunde for en sædvanligviis middelmaadig Betaling, ja endog saa ofte maaskee uden Betaling, erhverve Jorden ved Overenskomst eengang for alle med de Ciere, over hvis Jorder Stierne skulle gaae, medens man derimod, naar disse Jorder siden i Aarenes Løb bleve opdyrkede, og man hvert 3die Aar skulde fornye Contracten om det aarlige Vederlag, vist vilde komme til at betale langt mere end man tidligere vilde have kunnet erhverve Jorden for. Omendkjøndt jeg nu vistnok ikke vil stille noget Endringsforslag til denne Lov, ifølge hvilket der var Mulighed for, at den kunde blive forandret og vist tilbage til Landstinget, saa vilde jeg dog meget ønske, om Ministeriet kunde give en saadan Hentydning som den, der er meddeelt i Landbocommissionens Betænkning over Lovudkastet, hvor der staar: „en anden Sag er det, at Intet kunde være til Hinder for, at de Vedkommende i enkelte Tilfælde, hvor Saadant efter Omstændighederne maatte findes hensigtsmæssigt, kunde forenes om, at Erstatning udredes paa den sidstnævnte Maade“, thi jeg frygter for, at, dersom det hverken blev berørt i Loven og heller ikke blev kundgjort igennem de offentlige Autoriteter, at en saadan Overenskomst eengang for alle er mulig og tilladelig, da vilde mange kunne mene, at de nødvendigtviis skulde accordere i aareviis, og de

ville da ikke tænke paa under gunstige Omstændigheder at erhverve Jorden eengang for alle for billig Betaling.

C. S. Hansen: Jeg kan paa ingen Maade gaae ind paa den Anskuelse, som de to ærede Talerer her have fremsat. Jeg troer, at man i sin Tid, naar Folkemængden formerer sig, og der bliver Anledning til Omordning af Skoledistricterne eller Omlægning af Skolepladserne, da ved at tage en saadan Bestemmelse vilde see meget paa, ikke at opgive en Sti, som man engang for alle har betalt, og man saaledes vilde lade en mindre hensigtsmæssig Sti, som vilde medføre en længere Vej og større Ubequemmelighed for Børnenes Skolegang end nødvendig, blive bibeholdt; jeg seer heller ikke, hvad Lettelse, det skulde være for Kommunen istedetfor aarlig at betale, at blive af med Capitalen paa eengang, thi man maa ogsaa regne Renten af Capitalen, som de engang for alle have udbetalt; altsaa jeg kan ikke indsee, at Kommunen vilde blive bebyrdet ved at betale aarlig og jeg finder det mere naturligt, at, hvor et Stykke Jord skal afbenyttes, som man ikke er vis paa, om det i Fremtiden vil blive afbenyttet, man der hellere giver aarlig Erstatning for Afbenyttelsen.

Andresen: De Anskuelser, som ere udtalte af den ærede Rigsadvogsmand her paa min høire Side (Nørgaard), kan jeg fuldkommen tiltræde; men jeg kan ikke tiltræde dem paa den Maade, som den ærede Taler ligeoverfor mig (F. A. Hansen) antydede, at Amtsraadet skulde være den Autoritet, man til Slutningen skulde henholde sig til; thi det er vel sandt, at Amtsraadets Dyrighedsmyndighed strækker sig saavidt, som Amtet naaer, men at det er localiseret, maa jeg paa det Bestemteste modsigge; thi det er netop Tilfældet at en stor Deel af de Mænd, som have Sæde i Amtsraadet, have grumme liden Kjendskab til de yderste Dele af Amtet. Men jeg skal meget anbefale, hvad den ærede Taler har antydet, at Ministeriet vilde udtale sig i Anledning af Lovens Emanation. Med Hensyn til, hvad den sidste ærede Taler her udtalte, da kan jeg ikke tiltræde hans Ytringer, thi om ogsaa Folkemængden skulde blive større, som jo er sandsynligt, saa bliver under alle Omstændigheder Terrainet det selv